

ONA TILINI O'QITISHDA METODIK YONDASHUVNING AFZALLIKLARI

Dinara Bekpolatova Ong'arbay qizi

Ajiniyoz nomidagi

Nukus davlat pedagogika institutining

Turkiy tillar fakulteti talabasi

<https://doi.org/10.5281/zenodo.7854488>

Annotatsiya: So'nggi yillarda raqamli texnologiyalar va innovatsion strategiyalar integratsiyasi ona tilini o'qitishda inqilob qildi. Ushbu texnologiyalar va strategiyalar o'quvchilarni dinamik va interaktiv ta'lim muhitiga jalb qilish uchun yangi va qiziqarli imkoniyatlarni taqdim etadi. Ushbu maqola ona tilini o'qitishni yaxshilash uchun raqamli texnologiyalar va innovatsion strategiyalardan qanday foydalanish mumkinligini o'rganadi.

Kalit so'zlar: Kompyuterlar, planshetlar, interfaol doskalar, raqamli texnologiyalar, innovatsion strategiyalar, ijtimoiy tarmoqlar, ijtimoiy tarmoq media platformalari, geymifikatsiya

Bugungi raqamli asrda o'qituvchilar ona tilini o'qitishni yaxshilash uchun raqamli texnologiyalar va innovatsion strategiyalardan foydalanishlari mumkin, bu nafaqat akademik muvaffaqiyat, balki madaniyatni saqlab qolish uchun ham juda muhimdir. Ona tilini o'qitishda raqamli texnologiyalar va innovatsion strategiyalarning interaktiv o'yinlardan foydalanishdan tortib, raqamli kontent yaratishgacha bo'lgan ahamiyatini ta'kidlab bo'lmaydi.

Kompyuterlar, planshetlar, interfaol doskalar kabi raqamli texnologiyalar ona tilini o'rgatishda samarali platforma bo'lib xizmat qilmoqda. Ushbu texnologiyalar o'quvchilar va o'qituvchilar o'rtasidagi muloqot, hamkorlik va o'zaro munosabatlarni osonlashtiradi. Masalan, o'qituvchilar interaktiv ma'ruzalar o'qish, topshiriqlar bo'yicha fikr-mulohaza bildirish va o'quvchilar bilan resurslarni almashish uchun onlayn platformalardan foydalanishi mumkin. Raqamli texnologiyalar, shuningdek, o'quvchilarning til ko'nikmalarini rivojlantirishga yordam beradigan videolar, podkastlar va o'yinlar kabi keng ko'lamli multimedia resurslaridan foydalanish imkonini beradi.

Birinchidan, multimedia dasturlari, onlayn videolar va podkastlar kabi raqamli texnologiyalar o'qituvchilar tomonidan o'quvchilar e'tiborini jalb qiladigan qiziqarli va interaktiv kontent yaratish uchun ishlatilishi mumkin. Mobil qurilmalar mavjudligi bilan talabalar istalgan vaqtda va istalgan joyda ona tilini o'rganishlari mumkin, raqamli texnologiyalar esa bu o'rganish imkoniyatlarini kengaytirishga yordam beradi.

Ikkinchidan, o'qituvchilar ona tilini o'rganishni yanada samarali va qiziqarli qilish uchun aylantirilgan sinflar, tengdoshga o'quv qo'llanmalari, ijtimoiy tarmoqlarda hamkorlik va o'yinlar yaratish kabi innovatsion strategiyalarni amalga oshirishlari mumkin. Masalan, o'zgartirilgan sinflar o'z-o'zini o'rganishga yordam beradi va talabalarga o'z tezligida o'qish imkonini beradi. Facebook va Twitter kabi ijtimoiy media platformalari ham o'quvchilar o'rtasida o'zaro o'quv qo'llanmalari va hamkorlik qilish imkoniyatlarini taklif etadi, bu esa ularning so'zlashuv ko'nikmalarini va ona tilining nuanslarini tushunishni yaxshilashi mumkin.

Uchinchidan, ona tilini o'qitishda geymifikatsiyadan foydalanish o'quvchilarning interfaol o'yinlar va simulyatsiyalar orqali bilim olishlari uchun qiziqarli bo'lishi mumkin. Gamifikatsiya talabalarga ma'lumotni saqlab qolishga yordam beradi, shuningdek, ayniqsa til o'rganuvchilar uchun uni yanada esda qolarli qiladi.

Ona tilini o'rgatishda o'yin asosida o'qitish, loyiha asosida o'qitish va aylanma sinflar kabi innovatsion strategiyalar ham samarali. O'yinga asoslangan o'rganish til ko'nikmalarini o'rgatish uchun qiziqarli va interaktiv o'yinlardan foydalanishni o'z ichiga oladi. Ushbu strategiya o'quvchilarni qiziqtiradi va o'rganishga undaydi. Loyihaga asoslangan ta'lim o'quvchilarni ularning qiziqishlari va maqsadlariga mos keladigan loyihalar ustida ishlash orqali haqiqiy dunyo ko'nikmalarini rivojlantirishga undaydi. Qaytarilgan sinflar o'quvchilarning darsga kelishdan oldin o'quv materialiga onlayn kirishini o'z ichiga oladi. Ushbu strategiya o'quvchilarga o'z bilimlarini egallashga imkon beradi va o'qituvchilarga dars vaqtidan interaktiv faoliyat va hamkorlik uchun foydalanish imkonini beradi.

Ona tilini o'qitishda raqamli texnologiyalar va innovatsion strategiyalarning integratsiyalashuvi ko'plab afzalliklarga ega. Bu imtiyozlarga o'quvchilarning faolligini oshirish, motivatsiya va o'z-o'zini boshqarishni o'z ichiga oladi. Raqamli texnologiyalardan foydalanadigan o'quvchilar ko'proq o'z-o'zini boshqarish odatlarini qabul qilishadi va kognitiv qobiliyatlarini rivojlantiradilar. O'qituvchilar ushbu texnologiyalardan har bir o'quvchining o'ziga xos ehtiyojlari va qiziqishlariga mos keladigan shaxsiylashtirilgan ta'lim tajribasini taqdim etish uchun foydalanishlari mumkin.

Xulosa qilib aytganda, raqamli texnologiyalar va innovatsion strategiyalar integratsiyasi ona tilini o'qitish uchun yangi va qiziqarli imkoniyatlarni taqdim etadi. Raqamli texnologiyalar va innovatsion strategiyalarni o'qitish uslubiga integratsiyalashgan o'qituvchilar o'quvchilarga til ko'nikmalarini rivojlantirish va o'rganish maqsadlariga erishishda yordam beradigan dinamik, interaktiv va shaxsiylashtirilgan o'rganish tajribasini taqdim etishi mumkin. O'quvchilar eng yaxshi ta'lim tajribasini olishlarini ta'minlash uchun o'qituvchilar ushbu texnologiyalar va strategiyalarni qo'llashlari juda muhimdir.

Shuningdek, raqamli texnologiyalar va innovatsion strategiyalar ona tillarini o'qitish va o'rganishni yaxshilash uchun ajoyib vosita bo'lishi mumkin. Multimedia dasturlari va "tengdoshga" darsliklaridan tortib, interfaol o'yinlar va simulyatsiyalargacha, bu usullar o'quvchilarga o'z madaniyati va tilini chuqurroq anglash, shu bilan birga til ko'nikmalarini oshirishga yordam beradi. O'qituvchilar talabalarni tez o'zgaruvchan global dunyoga tayyorlashda ushbu texnologiyalarni qabul qilishlari va innovatsiyalarni qabul qilishlari kerak.

References:

1. Umumiy o'rta ta'limning davlat ta'lim standarti va o'quv dasturi. Ona tili. Adabiyot. O'zbek tili (ta'lim boshqa tillarda olib boriladigan maktablar uchun). Toshkent. "Sharq" nashriyot-matbaa konserni.
2. O'zbekiston Pespublikasining "Ta'lim to'g'risidagi Qonuni". 2020-y 23-sentabr